

Observatoriulu ese de doue ori in septemana, Mercurea si Sambat'a.

Pretiulu

pentru Sibiu pe 1 anu intregu 7 fl., pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dusa la casa cu 1 fl. mai multu pe anu; — trimisu cu post'a in laintrulu monarchiei pe 1 anu intregu 8 fl., pe 6 luni 4 fl. — In strainatate pe 1 anu 10 fl. seu 22 franci, pe 6 luni 5 fl. seu 11 franci. — Numeri singuratici se dau cate cu 10 cr.

OBSERVATORIULU

Diariu politicu, national-economicu si literariu.

Anulu IV.

Ori-ce inserate,

se platescu pe serie seu linia, cu litere merunte garmondu, la prim'a publicare cate 7 cr., la a dou'a si a trei'a cate 6 cr. v. a. si preste aceea 30 cr. de timbru la tesaurulu publicu.

Prenumeratiunile se potu face in modulu celu mai usioru prin assemnatiunile postei statului, adressate de a dreptulu la Redactiunea Diariului

„Observatoriulu“ in Sibiu.

Nr. 21.

— Sibiu, Mercuri 11/23 Martiu. —

1881.

Deschidere de prenumeratiune la „Observatoriulu“ dela 1/13 Aprile inainte.

Pentru acei domni abonati carii prenumerasera dela 1/13 Aprile 1880 pe 1 anu, dela 1/13 Iuliu pe 9 luni, era altii pe 6 sau si numai pe 3 luni, abonamentulu espira cu finea lunei Martiu. Pentru-ca se potemu regula de timpuriu o expeditiune esacta a diariului, rogamu pe ddni abonatii respectivi se binevoiesca a isi descoperi vointi'a inainte de 1/13, innoindu -si abonamentulu cu pretiurile aratate in fruntea diariului: de 8 fl. pe 1 anu, 4 fl. pe 6 luni inlaintrulu monarchiei, era in afara din monarchia cu 22 franci pe 1 anu, cu 11 franci pe 1/2 anu, in aur sau in bilete de banca sau hipotecarie, era fractiunile, anume din Romani'a, se potu implini cu marce de posta.

Redactiunea si Editur'a.

Lupte pentru legi electorali.

Cautati in istori'a omenimei si veti afla pe popora luptandu pentru dreptulu electoral indata dela inceputulu intemeierii si a formarii de staturi. Acelea lupte n'au lipsitu nici chiaru la popora, pe care unii amagitori (charlatani) au sciutu se le insiele cu minciun'a, ca pe ei i-ar fi tramisu vreo divinitate si i-ar fi auctorisatu ca se domine preste ele cu potestate absoluta, cu sabia si cu torturi; ca-ci in fine chiaru si acei profeti ori tirani minciunosi, daca n'au suferitu se cada scump'a loru persona sub alegere, au trebuitu ca se recunosca poporulu celu pugnu dreptulu de a si alege pe judecatorii si administratorii loru locali.

Luptele cele mai intensive, relative la exercitiulu dreptulu electoral sunt cunoscute din istori'a Romei antice pana la imperatori. Precum din stravechime, asia in istori'a moderna a poporalor

avemu destule exemple, unde pentru exercitiulu dreptulu electoral s'au versatu torrenti de sange omenescu, s'au resturnatu chiaru si tronuri. Cu catu unu poporu au ajunsu mai curendu la consciinti'a de sine si cu catu a inaintatu mai multu in idei, in cultura superiöra, cu atatu acelea lupte au devenitu mai dese si mai inversunate. Ele se continua si astadi mai in tota Europ'a si nu voru inceta pana candu acelu dreptu nu va fi recunoscutu si asecuratu la toti locuitorii unei tieri, cari se supunu a portä cu lealitate sarcinele statului, a veni acestuia in ajutoriu de cate-ori cere interessulu reale ca se fia ajutat cu pungile si cu sangele lor.

Ori-ce se va intempla cu poporulu romanescu din monarchi'a austro-unguresca, atata este si remane adeveru, ca un'a din conditiunile sale essentiali de vietiä, este si trebu se fia, ca se studiedie de aprope natur'a dreptulu electoral, se invetie catu se pote mai multu si mai bine din esperientiele altoru popora cate au luptatu si mailupta pentru acestu dreptu sublime; se vedä odata si romanii, cum alte popora nu mai suferu nici ca se li se scotia ochii prin alegeri oligarchice, executate cu pietrii si cu maciuci, cu mita si cu betii, nici ca se fia manate cum se mana turmele de vite cu biciulu din apoi si in acelasiu timpu se li se dica cu inpertinentia: äca reprezentantii, äca deputatii sau delegatii vostrii, pe cari i-amu alesu noi in loculu vostru, cari sunteti totu atati gagauti si gogomani, buni numai äe a ve pune la jugu si a ve da se rödeti paie de ordiu si penusie de cucurudiu alaturea cu boii vostrii. Asia de ex. legea electorale din Transilvani'a nu are altu intielesu, decatu numai pe celu descrisu acilea.

Camu de 90 de ani incöce dreptulu electoral nicairi nu a provocatu atatea agitaiuni, turburari, versari de sange si resturnaturi cate s'au intemplat in Franci'a. In patru mari revolutiuni (1790—5, 1830, 1848, 1871) insoöite si urmate de diece constitutiuni, exercitiulu dreptulu electoral a jucat in tote cate o rola principale. Incependu dela dreptulu celu mai restrinsu prin censuri enorme in mii de franci si alte conditiuni exagerate, pana la proclamarea si aplicarea sufragiului universale, tote

modurile de alegeri s'au incercatu si se pote dice fara temere de pecatu, ca pe poporulu Franciei nici-unulu nu a fostu in stare se'lu satisfacä. Acesta fu apoi unulu din pretestele folosite de oligarchi'a si plutocrati'a Franciei si chiaru a Europei ca se scornesca despre francesi, ca ei sunt poporulu celu mai usioru de minte, celu mai passionatu pe turburari si rebelluni. Calumnia sfruntata. Unu poporu atatu de sobriu, laboriosu, industriariu si economu conservatoriu nu pote se fia iubitoriu de turburari, acesta ar fi o contradictiune ce ar lovi in legile naturei omenesci.

Apoi dara pentruce natiunei francese nu i-a placutu nici-una din cate legi electorali avu äa pana acuma? Respunsulu la acesta intrebare este, ca unele i-ar fi placutu si altele mai pugnu drepte le-ar fi toleratu numai pentru bun'a pace si liniste. Ceea ce nu a placutu si nu pote placea cu vieti'a odata la unu poporu desteptu, avendu consciinti'a dreptulu si a demnitatiei sale, a fostu totudeauna: falsificarea cea mai sfruntata si brutale a legiloru electorali in executarea loru de catra mai tote guvernele cate avu Franci'a pana mai deunadi. Despre acelea falsificari monstruöse isi potu face idea numai aceia, cari cunosc atatu spurcatulu egoismu alu oligarchiloru si plutocratiloru din Franci'a, catu si influintiele diplomatice ale altoru staturi, straine, din categori'a acelora, regimele carora nu voiau nici se audia de dreptu si de legi electorali, de libertati constitutionali, de activitate parlamentaria, se temeau prin urmare, ca vieti'a constitutionale a Franciei va influentiä si asupra poporalorü dominate de ele ca se pretinda aceleasi drepturi si legi analöge. De cate-ori au resturnatu cate o forma de regimu, totudeauna actiunea lorü avuse de scopu a departä si influinti'a straina dela patri'a lorü. Cu aceeasi actiune s'au adoperatu a'si perfectionä si legea electorale.

Si totusi acea lege electorale provocä chiaru acuma o noua lupta ferbinte, la care dete ocaziune noulu proiectu alu lui Gambetta, alu carui simburu este, ca pe viitoriu alegerile parlamentarie se nu se mai faca dupa cercuri, (arondissements), unulu cate unulu, ci dupa departamente; buna-öra

Foisiör'a „Observatoriului“.

Esperientiele Eleonorei la balu.

Schitia americana, comunicata de P.-P.

(Urmare si fine.)

In minutulu acesta intra in sala John Willis, unu blondinu cu talia svelta. Elu isi preämbila privirea prin sala, se opresce unu momentu asupra Eleonorei, dupa aceea se intörce in partea opusa a salei, merge rapede si face unu complimentu unei domnisiöre ce siedea acolo si, la jocu!

„A luat pe Harietta Hallfield“, siöpti mrs Roberts. Music'a intona acum polones'a si parchile se punu in miscare.

Eleonor'a se prefacea ca nu observa nimicu. Acusi vorbea cu mama-sa ceva förte interessantu, acusi privé meditandu inaintea sa, acusi se jucä cu catielusiulu d-lui Moyne, care intrase negenatu in sala.

In fine, in fine, music'a tacu si jucatorii condusera damele la loculu lorü.

Eleonor'a resuflä mai usioru.

„Baga de séma mama, murmurä ea, acum voru veni dröia se me angagiedie pe jocurile urmatörie, dar voiu refusa pe unulu dupa altulu. Numai celui din urma voiu promite.“

Dicöndu aceste ochii ei negri si'i indreptä amenintatoriü asupra juniloru, cari sburau in drépt'a si in stang'a aducöndu damelorü diferite gustäri.

Dar trecea minuta de minuta. De ea nu se apropiä nime.

„Förte curiosu“, dise in fine mrs Roberts. „Totu lucrulu mi se pare o conjuratiune.“

„Asia ceva mi se pare si mie“, adaoe Eleonor'a.

„Uite numai catu de batjocoritoriu privesce la noi Elis'a Plyer, copilandr'a abiä esita din hain'a scurta.“

Intr'aceea s'apropia de dame stapanulu casei mr. Moyne.

„Bine de minune, ladi, nu'i asia? dise elu. — Miss Eleonor'a, prospiciedi ca unu boböcu! — Petrecere buna.“

Cu acestea, fara a asteptä respunsu trecu iute la celu mai de aprope ca se'si implinesca si aici datorii de invitatoriu, ca adeca se previna pe fia-care cu vorbe curtenitörie.

„Dieu, förte amusanu“, gangavi Eleonor'a. — „Ah, music'a incepe ära!“

Orchestr'a intonä unu valsu. Tinerimea saru din tote partile si parchile se invörtu nebune in cercu.

Pentru Eleonor'a nu'lu durea pe nime capulu.

„Mama“, dise Eleonor'a emotionata, „nu mai potü stä aici. Vino se esimu la liberu.“

Betran'a asculta, se radica si prin inbulzäl'a dantiatoriloru ese afara in gradina.

Aici, intre nisce pomi tacuti, Eleonor'a se lasa pe o banca si tota dorerea si mani'a superbe ei änimi ofensate si-o versa in torrente de suspinuri passionate.

In daru se incercä mama-sa se o consöledie.

„E prea multu, prea multu“, se plangea Eleonor'a. „Se resbuna faciä de tine, pentru-ca ai fostu asia alegatöre.“

Fét'a isi intrerupse deodata plansulu si se radica de pe scaunu.

„Ce vorbesci mama?“ intrebä ea in tonu imperativu.

„Iti facu nedreptate copila“, se coresce spariata mrs Roberts, „tu...“

„Vina mama“, o intrerupse Eleonor'a; „se mergemu acasa. — „Dar nu,“ isi contradise apoi singura, „acum chiaru remanemu aici, ca se nu se bucure vedöndu-me catu de tare m'au ofensatu portarea lorü. Se ne reintöröcemu in sala.“

„N'ar fi mai bine se mai stamu pugnu aici,“ observä betran'a lady ingrijiata. — „Inca totu esti iritata.“

„Da, da, inca sunt ceva iritata,“ murmurä ea. „E o contielegere la mijlocu,“ continuä dup'o pauza. „De aceea pote asiu comite o nedreptate refusandu pe unulu seu altulu, care n'ar fi d'acordu cu ei si ar veni se me cära la jocu. Nu'i asia mama?“

„Ba de siguru Lory?“

„Mama, in privinti'a ast'a, mai multu nici-odata nu voiu fi cum am fostu. Acum simtu catu de dure-roso pote atinge o astfeliu de ofensa.“

„Ddiu te binecuvinte, copil'a mea, da, trebue se döra.“

„Acum acompaniädia-me indreptu la societate. Aceia, pe cari i'am ofensatu eu mai inainte revansiedie-se numai si mai departe in acelasiu modu. Sunt pregatita pentru tote.“

Si ea, insoöita de betran'a, intra in sala linistita, cu pasu nobilu.

„Vedi Lory,“ dise mrs Roberts, dupace se pusera ära la loculu lorü, „colo stä Tom Sparkle. Trebue ca numai catu a sositu. Vorbesce cu vioiciune cu Dick Tarter. Acum privescu incöce. Ore nu e vorb'a de noi? Tom face semnu: nu, Dick se pare maniosu. A! Tom vine dreptu spre noi.“

Respectivulu, unu june inaltu, tiépanu, cu o faciä nu tocmai frumösa, dar simpatica, pasiesce in fapta inspre cele doue dame, face unu complimentu nu prea dibaciu si le intinde man'a.

„Buna sér'a ladies. Cum ve aflati? Speru ca bine. Me bucuru förte.“

„Multiamimu, mr Sparkle,“ respunse mrs Roberts obligata. „Cum te afli d-t'a?“

Tom remase datoriu cu respunsulu. Intr'o clipa deveni confusu. Din ce cauza? döra pentru usiör'a contrastingere de mäna a Eleonorei, au pentru privirea amicabila cu carea l'a intempinatu frumös'a copila, seu döra din amendoue cauzele acestea?

Din fericire incepu music'a ära.

Tom facu ära unu complimentu inaintea Eleonorei

cum ai dice in Ungari'a si in Transilvani'a: Deputatii la dieta se nu fia alesi totu câte unulu in colegiele electorale singuratice, ci pe toti deputatii càti au se ésa din câte unu comitatu intregu, se'i aléga dintru odata toti alegatorii, punendu pe o singura lista atâtea nume, câte colegie electorale sunt in acelu comitatu si aruncandu-o in urna. Se punemu de ex. cà din comitatulu Hunedórei sunt a se alege 6 deputati; asupra acelora votédia toti alegatorii incepundu din Zarardu pàna la Hatiegu si pàna la Orascia, candidandu pe 6 individi fiacare alegatoriu, cum ii place lui, sau precum se voru fi invoitu in cluburile loru.

La inceputu ide'a si proiectulu lui Gambetta se parea bizare, estravagante, Francesii inse si dupa ei celelalte popóra europene cunoscute iute, cà planulu seu merge fôrte departe spre a perfectoná sufragiulu universale si a'lu aparâ pe viitoriu de falsificari. Proiectulu elaboratu de elu se pôte dice geniale; tocma de aceea inse elu a si provocatu discussiunile si luptele cele mai ferbinti, nu numai in press'a periodica a Franciei, si in cea straina pàna pe la noi, ci si in camerele deputatiloru, unde multi amagitori de poporu si multe capete mai seci decâtu se tréca macaru de mediocritati, se vedu prin acelu proiectu adusi in pozitie de a nu mai fi alesi nicairi cà deputati si a nu mai putea pacali pe o tíera intréga cu misiile loru, ceea ce intr'unu corpu legislativu de mai multe sute (in Franci'a preste 700) s'a intemplat pàna acuma de nenumerate ori, pe airea cà si pe la noi.

Intr'unu altu Nr. vomu vedea *rationem legis*, temeiurile lui Gambetta, si apoi le pôte aplicá oricine si la fatal'a lege electorale din Transilvani'a, in parte si la cea din Ungari'a, inca si la cea din Romani'a, cà-ci nici aceea nu este caduuta din ceriu, nici macaru cà Coranulu lui Abul-cassem Mohamed.

Lupt'a pentru dreptu.

De Dr. Rudolf de Jhering.

In lupta iti vei aflá dreptulu!

(Urmare.)

Suntemu de parere cà nu intreprindemu ceva de prisosu, ci cà, din contra, reparamu unu pecatu, pe care l'a comisu teoria prin care intielegemu nu numai filosofi'a dreptului, ci si jurisprudentia nóstra positiva.

In teori'a nóstra se observa fôrte bine, cà are se se ocupe mai multu cu balanti'a de càtu cu spad'a.

Punctulu de vedere curatu scientificu, din care teori'a nóstra considera dreptulu si care se pôte resuma in scurtu cà presenta dreptulu mai puțin din partea'i realista cà notiune de putere si mai multu din partea'i logica cà sistema de axiome abstracte de dreptu — dupa opiniunea nóstra a influintiati intrég'a concepiune de dreptu intr'unu modu carele nici-decum nu e de acordu cu aspr'a realitate a dreptului. Acésta imputare ce 'i facemu, o vomu si justificá cu probe de ajunsu.

si numai decâtu se insira veseli in cercu. Terminandu dantiulu, isi conduse dam'a abia resuflandu la locul ei.

„Imi este fôrte caldu, mr Sparkle“, dice aci Eleonor'a. „Vei avé bunatate a me acompaniá pe câteva minute in liberu?“

„Fàra indoiéla, miss,“ gangavi Tom, „cu placere stau la dispozitiile d-tale.“

Esira din sala in gradina la pomii solitari, cari cu puțin mai înainte au fostu martori la tanguirile Eleonorei. Acolo siediura unulu lãnga altulu pe banca.

„Mr Sparkle,“ incepù jun'a miss cu voce tare afabila, „am se'ti multiamescu, se'ti multiamescu din tóta ànim'a, cà te-ai aratatu atátu de cavaleresc faéa de mine pe candu ceilalti gentlemen s'au simtitu indatorati a umilí o fiantia capritiósã, cu tóne proprii.“

„O miss,“ gangavi Tom, „am facut'o prea bu-curosu.“

„Cunosc si sacrificiulu adusu pentru mine,“ continuà ea cu vioiciune. „Din caus'a mea te-ai stricatu cu toti amicii d-tale.“

„Ast'a nu face nimicu, miss. Daca poftesci tí'i si frecu pe toti pentru cà te-au ofensatu.“

Tom, dicundu aceste se sculà in pitióre cà unu Hercule.

„Nu, nu, te rogu, mr Sparkle,“ se rogà Eleonor'a ingrijata, punendu'si mán'a frumósã pe bratiulu lui Tom, „Se nu faci ast'a. Eu le-am iertatu din tóta ànim'a si pedéps'a a fostu meritata din partea mea. Din contra ar trebui se le fiu cu atátu mai recunoscatóre, cà-ci aceea m'a indreptatu. Nici-odata nu voi mai fi aroganta, mr Sparkle. O sciu, si pe d-t'a te-am ofensatu adese prin portarea mea. Ertame-vei?“

„O miss,“ response Tom „n'am se'ti pardonediu nimicu.“

E cunoscutu, cà cuventulu dreptu are unu intielesu indouitu: obiectivu si subiectivu.

Prin celu de antaiu, intielegemu sum'a axiomeloru de dreptu, in vigóre, adeca ordinea legale a vietii.

Prin celu din urma, aplicarea reguleloru abstracte la o indreptatire concreta a persónei.

In ambele directiuni, dreptulu intempina opozitiune: in ambele directiuni are s'o invinga, adeca prin lupta se isi asicure esistentia sau se si-o mantie.

Cà obiectu alu cercetariloru nóstre, ne amu alesu lupt'a in a dou'a directiune. Totusi nu ne e permis se lasamu neprobata afirmarea cà lupta se aflá in esenti'a dreptului si in prim'a directiune.

Acésta e necontestabile, prin urmare dispensa de ori-ce espunere relativa la realisarea dreptului din partea statului.

Mantínerea ordinii legale din parte'i nu e de càtu o lupta neintrerupta in contra anarchiei ce o ataca. Dara cu totulu alta'i e faéa in cea-a ce concerne originea dreptului, si nu numai cea primitiva la inceputulu istoriei, ci si reintinerirea dreptului ce se repeta in fiacare di inaintea ochiloru nostrii, suspenderea institutiuniloru déjà existente, inlaturarea axiomeloru de dreptu de pàna acum prin altele noi, intr'unu cuventu progressulu dreptului.

In punctulu acesta, opiniunei nóstre — care supune si formatiunea dreptului aceleiasi lege, la care e supusa intréga'i esistentia — se opune o alta, care actualmente, celu puțin in sciintí'a romantica, totu se mai bucura de o recunóscere generale si pe care in scurtu vomu numi-o dupa numele ambiloru sei reprezentanti principali: „teori'a despre originea dreptului a lui Savigny-Puchta.“

Conformu acestei teorii, desvoltarea dreptului se face totu asia de pe nesimtite si fàra jicnire cà si a limbei. Nu are lipsa nici de truda, nici de lupta, ba nici chiaru de cautare: prin linu lucrátorea fortia a adeverului, care isi face cale fàra opintiri, in linieste, dara sicuru; prin forti'a convingerii, care suptjuga sufletele se introduce in vietia, totu asia de usoru cà si o regula a gramaticei, o noua axioma de dreptu.

Axiom'a dreptului románu anticu, cà creditorele pôte vinde in sclavia straina pe debitorule nesol-vabile, sau cà proprietariulu isi pôte revindicá proprietatea dela ori-cine ar tíne-o, conformu acestei teorii, acésta axioma nu s'a formatu altfelu, de càtu cà si regul'a cà *cum* cere Ablativulu.

Totu cu acésta opiniune despre originea dreptului amu parasitu si noi universitatea si supt influinti'a ei amu remasu inca multi ani.

Dara pôte pretinde cà e adeverata?

Remane incontestabile cà si dreptulu, intocmai cà limba, cunósce o desvoltare neintentionata, pe care o numimu, in espressiuni vulgare, „desvoltarea organica din inauntru in afara“. Ei i apartínu tóte acele axiome de dreptu, care incetulu cu incetulu se precipita, din uniform'a si autonom'a inchiaiare a afaceriloru de dreptu, in comerciulu dilnicu, precum si tóte acele abstractiuni, consecentie si regule, pe care sciintí'a le revela si le

aduce la cunoscintia, din dreptulu esistente, prin dialectic'a notiunei. Inse forti'a ambiloru acestoru factori. a comerciului dilnicu si a sciintiei, e marginita: pôte, in limit'a barieleru esistente, se regule die miscarea, se o inaintedie, dara nu pôte nimici barierele ce 'i inpedica cursulu de a isi luá o alta directiune.

Acésta o pôte numai legea, adeca fapt'a intentionata si indreptata spre acestu scopu alu puterei de stat, si prin urmare nu o intemulare órba, ci o necesitate adenca, basata pe esinti'a dreptului, face cà tóte reformele radicale ale proceduri si ale dreptului materiale se potu reduce la legi.

Se pôte dara cà schimbarea ce face legea in dreptulu esistente se isi marginésca influinti'a numai asupra regiunii abstracte, fàra cà efectulu ei se se intinda pàna in regiunea relatiuniloru concrete, care s'au formatu pe bas'a dreptului de pàna acum; cu alte cuvinte o simpla schimbare in machinari'a dreptului, prin care unu siurupu sau unu sulu stricatu se inlocuiesce cu altulu mai prefectu.

Fôrte desu inse inprejurarile sunt astfelu, in càtu schimbarea nu se pôte face de càtu numai cu pretiulu unei ingerintie fôrte simtite in drepturi déjà existente si in interese private.

In cursulu timpuriloru s'au alipitu pe langa dreptulu esistente interesele a mii de individi si de clase intregi ale societatii, asia in càtu nu se potu inlaturá fàra ale jicni in modulu celu mai simtitoru.

A pune in cestiune axiom'a de dreptu sau institutiunea, insemnédia a declará resbelu tuturoru acelor interese, a rupe unu polipu care s'a prinsu cu o miie de bratie.

(Va urmá.)

Transilvani'a.

— (Dela fruntariile romano-transilvane.) In interessulu economiloru de vite si in alu comerciului scótemu dupa „Kronstädter Zeitung“ urmatóriele sciri:

Dupa decretulu ministrului de comerci inaintatu càtra camerele comerciali din Brasiovu si Clusiu, publicatu mai antaiu in „Kronst. Ztg.“ din 9 Martiu ar urma, cà comerciulu cu producte crude se se indrepte si multime de ómeni se'si castige érasí prin acela pànea de tóte dilele; dara ninsórea de câteva dile din septeman'a trecuta a inchisu drumulu prin strimtorile muntiloru si nu se pôte prevedé candu se voru deschile éra, firesce numai prin puterea naturei, si prea puțin sau nicidecum prin braéa omenesci.

Prin ordonanti'a ministeriala din 10 Iuliu 1880 se oprise neconditionatu nu numai inportulu de vite cornute, ci si de cele lanóse si de tóte productele animalice, din caus'a bólei de vite. Prin publicatiunea data de curendu se constata, cà ból'a de vite a incetatu in totu teritoriulu Romaniei; totusi inportulu viteloru cornute este si remane opritu, strictu si neconditionatu; nu e suferitu se tréca nici-o vita cornuta preste linia, sub grea pedépsa. Se intielege dara de sine, cà economii nostrii de vite din Transilvani'a si Ungari'a se tína minte acésta oprire absoluta, si neavendu concurentia din partea Romaniei, se nu'si mai venda boii cei mai frumosi pe pretiuri de batjocura la speculantii si la macelarii din capitalele tieriloru.

Din contra, ministeriulu de comerci permite, cà productele crude anumite in §. 12 din art. de lege XX dela 1874 se se póta inporta din Romani'a pe lãnga conditiunile puse in aceeasi lege si adeca: lan'a spalata in fabrice in tóta regul'a si pusa in saci, matiale uscate si sarate, puse in ladi ori butóie, seulu topitu si brandiari'a intra liberu; b) lana si peru de vite nespalate in regula, óse uscate, córne si unghii, pei perfectu uscate, potu se intre numai dupa desinfectiunea prescrisa, usitata pe la vami; c) daca in acelea obiecte se va afla o singura piesa (bucata, darabu, parte) neuscata, transportulu intregu trebuie se se respinga si intórca inapoi dela linia in Romani'a; d) lan'a nicidecum spalata, cum si fenulu sau paieile intrebuintiate cà embalagiulu la pacuetatu si incarcatu, potu se intre numai sub conditiune, cà lan'a se fia transportata sub paza de a dreptulu la vreo fabrica de spalatu lana (lanaría), éra fenulu si paieile se se ardia in presenti'a functionariloru respectivi.

— In Brasiovu se facu preparative pentru adunarea generale a pompieriloru din tóte localitatile Transilvaniei, pe unde se afla pompieri. Acea adunare se va tínea in serbatorile Rosaliiloru gregoriane. Reuniunea industriariloru din locu a decisu,

„Si cum ti-asii poté resplatí vre-odata amicitatatea d-tale de astadi?“

„Eu asiu scí cum,“ gangavi junele.

„Atunci spune-mi,“ ilu rogà Eleonor'a.

„Eu sunt avutu, miss,“ dise Tom ingaimacindu-se, mosii'a mea este un'a din cele mai bune si mai estinse in lungu si latu, si de si nu sunt invetiati si studiatu, miss, totusi am o ànima buna si bratia venjóse, pe scurtu, miss, daca vrei se me iei de barbatu, éta man'a mea, acceptéz'o!“

Tom resuflá greu si intinse Eleonorei drépt'a sa cea musculósã.

„Aici e mán'a mea,“ response miss simplu. „D-t'a esti bravu, mr Sparkle, si me vei face fericita.“

„Da, te voiú fericí,“ strigà Tom veselu, „Ddieu te binecuvinte, te voiú fericí“ si cuprindiendu-o cu bratie puternice, depuse primul sarutu pe budiele ei purpurii.

„Acum se mergemu la mam'a,“ sioptí Eleonor'a confusa, „ea se va bucurá dinpreuna cu noi.“

Si, bratiu la bratiu, pasira inaintea betranei.

„Mama,“ dise Eleonor'a, „dejá m'am logoditu cu mr Sparkle; convine'ti?“

„Copila, vorbești seriosu,“ strigà lady surprinsa de bucuria.

„Cu tóta seriozitatea, mrs Roberts,“ afirmà Tom. „Si eu,“ continuà elu cu voce respicata in càtu resunà tóta sal'a sunt barbatulu, care voiú scí trage la raspundere pe toti, cari de acum înainte nu voru aratá miresei mele onorulu ce i se cuvine.“

Pentru restulu balului Eleonor'a nu avú necesitate a se teme cà nu va avé jucatori.

că totu pentru acelea dile se faca o expozitiune de manufacturi si fabricate. Se crede că acea expozitiune va esi mai bogata si mai frumoasă decâtu tôte câte a facutu până acum aceeași reuniune in cei 20 de ani din urma.

Teatrulu nemtiescu din Brasiovu sub directiunea lui Dorn merge mai bine decâtu in alti ani, pe semne toema din cauza că ministrulu Tisza oprise înainte cu unu anu a se mai joca la Sibiiu si la Brasiovu in limb'a germana. Dupa Pasci societatea lui Dorn trece la Sibiiu. Totu in Brasiovu se detera si câteva concerte, dintre care unele au esitu bine, altele mediocre, intre cele din urma se numera si modest'a serata romanésca. Este aprópe regula generale, că cetatile comerciale, prosaice din natur'a lor, nu sunt favorabili pentru artele frumoase. (Vide: Hamburg, Brem'a, Lübeck etc.)

— Faimele fabuloase ce s'au respanditu dela Brasiovu in tóta tiér'a despre cine scie ce defraudari colossali, care s'aru fi intemplat la accisele cetatiei in Brasiovu se reduc la adeverat'a lor valóre numai citindu cineva tôte diatribele esite despre acea materia gretioasa si murdara in cátiua Nri ai diariului „Kronst. Ztg.“, anume din 18, 19, 23, 25 Februaru, 5 si 12 Martiu a. c.; din cauza că in atáti Nri si de atátea ori isi spalara rufele in vederea publicului ddni fosti arendatori ai acciselor Constantinu Steriu, Diamandi Nicolau, Joanu T. Popoviciu de una parte, cá denuntiati, dn. Joanu N. Ciurcu fostu contabilu si controlor alu acelora, cá inculpatu de ei si inculpatoriu insusi, firm'a W. Fleischer et Comp. si alti mai multi speculanti de vinuri si ospetari cá reclamanti pentru desdaunari de trei categorii in sensulu legei si alu instructiunilor ce dicu ei cá ar fi calcatu cei trei intreprenori in cinci ani spre daun'a lor, a erariului si a cetatiei. Dupa atátea certe portate in publicu, in fine caus'a toturor ajunse la tribunalu; de aceea este bine a nu precipita opiniunile, ci a astepta rezultatulu. Se pare inse că ómenii in Brasiovu isi mai si perdura patienti'a de candu in anulu trecut functionariulu Fehrentheil ajunse in temniti'a dela Gherl'a pentru mari defraudari, senatorulu Reich se otravi, Franc. Trauschenfels fostu presied. la scaunulu orfanale alu comitatului se inpusca. Dupa cum se spune, pretensiunile actuali de desdaunare abia esu la 20 mii florini val. a.

Amenunte telegrafice despre atentatulu din St. Petersburg.

(Din diariile straine.)

Petersburg, 14 Martiu.

„Herold“ publica urmatórea relatiune a unui martoru din suita:

„Imperatulu plecà dela maneja la marea ducesa Ecaterin'a Mihailowna, unde luà dejunulu. De si primise, dupa cum se afirma, chiaru din Genev'a o admonitiune se nu apuce dela maneja prin strad'a Ecaterinei, Tiarulu nu ascultà, ci pe la 1½ óre se reintórse dealungulu canalului. Dupa o scurta cursa se audí o teribila detunatiune, in urm'a càrei'a caret'a imperiala se rupse la partea din darraptu. Imperatulu sarí afara, fiindu inca intregu la fire; in acelasi momentu alergà la elu unu oficiar de garda si de grija cea mare cá se nu se fi intemplat ceva uità se dea respectulu cuvenitu Tiarului, si'lu intrebà simplu, punendu man'a pe umerii lui: „Stapane (gosudar), esti ranitu?“ — „Multamita Domnului, nu, sunt neatinsu, linisteste-te“, respunse imperatulu, „dar se vedemu pe cei raniti.“ Pe pamentu jaceau mai multi raniti, atátu cazaci din suita, câtu si trecatori civili. Imperatulu se apropià de unu cazacu greu ranitu si ordonà transportarea lui. Aprópe de acestu micu grupu unu soldatu din gard'a imperiala tiné prinsu pe atentatoru, care avé intr'o màna unu revolveru si in alt'a unu pumnalu. Erà unu individu tineru, palidu si blondu, mustatile abia incepura a'i mijí. Imperatulu ilu priví puçinu, si dupa ce dete ordinu se'lu inchidia, voi se se reintórca pe jos, de si visitiulu indemnà se intre in careta. Intr'aceea lumea se stringea. Abia facu imperatulu cátiua pasi si éca că din publicu se apropiu unu tineru individu până langa Tiaru, radica unu obiectu pe care'lu trantí de pamentu cu tóta forti'a ce o avé, dreptu inaintea piciorilor Tiarului, care isi facu cruce si cei de prin juru asemenea. La momentu urmà o detunatiune atátu de grozava in câtu toti cei de faça casura la pamentu. Trecura doue séu trei minute intre antaiulu si alu douilea atentatu. Dupace nuorii de fumaria se risipira imperatulu erà facutu gramada intr'unu lacu de sânge. Atentatoriulu se numesce Rusnakoff si e elevu alu aca-

demiei montanistice, unde studià pe chialtuél'a statului. Scopulu atentatului nu l'a marturisitu, dicendu că nu'lu cunósce. Mutilarile ce le-a suferitu Tiarulu sunt ingrozitórie. Pitiorulu dreptu e ruptu dela degete până susu.

Adi deminétia princes'a Iorjewska (Dulgoruki-Mana-lunga), soçi'a lui Alexandru II a plecatu cu tóta famili'a la Itali'a. Pentru princes'a si copii ei sunt dispositiuni testamentare.

Petersburg, 14 Martiu.

In clubulu din Opuchow, o mahala a capitalei, s'a decisu atentatulu. Stradele prin care trecu Tiarulu erau asia de ocupate de atentatori, in câtu nici o scapare nu mai erà possibila. Adi deminétia se aflau pe strade afisié cifrate de siguru cu parole nihiliste.

Petersburg, 14 Martiu.

Instructiunile incepute in academi'a montanistica au doveditu, că bombeles s'au pregatitu in laboratoru. Foi volante nihiliste, prinse de politie, publicà unu raportu fórtu cinicu asupra omorului, care se incepe cu cuvintele: Dielo a Koutschmo. (Oper'a s'a terminatu.)

Berlin, 14 Martiu.

Imperatulu Wilhelm a aflu abia sér'a despre mórtea Tiarului, prin contele Limburg. La inceputu i se oprí graiulu. Dupa câteva minute dise contelui cu multa amaraciune: „Asia dar nici escort'a nu i'a ajutat!“ Se retrase apoi in cabinetulu seu si planse amaru.

In depositiunea ce li s'a luat nihilistiloru, acestia au declarat că nu se voru odichni până nu voru omori pe toti suveranii.

Manifestulu Tiarului Alexandru III a produsu buna impressiune in cercurile de aici, pentru-cà nu vorbesce nimicu despre resbunare.

Bomb'a explosiva erà facuta din sticla grósa si impluta cu nitro-glicerina.

Petersburg, 14 Martiu.

In nóptea trecuta s'a inbalsamatu cadavrulu imperatului de càtra anatomistulu Gruber. Operatiunea a duratu 12 óre.

Petersburg, 14 Martiu, 7 óre 50 min.

Luna trecuta se adressase Tiarului o cutióra cu pilule din Paris cu recomandatiunea că sunt fórtu bune contra reumatismului si astmei.

Imperatulu predete pachetulu lui Botkin, care deschidiendu'lu observà că are la ambele capete doue fire, de care tragendu audi o slaba pocnitura; cu tôte acestea Botkin nu presupune nimicu reu. Preste câteva dile intrebandu'lu Tiarulu asupra calitatei piluleloru, doctorulu i comunicà observarea sa. Dupa acésta primí ordinu Loris-Melicoff se se studiedie cuprinsulu cutiei; rezultatulu a fostu că pilulele coprindeau dinamita suficienta pentru a omori mai multe persóne; probabilu că umediél'a va fi paralisatu efectulu lor.

(„Alegatorulu.“)

Correspondentie particularie ale „Observatoriului“.

— Din comitatulu Bistriti'a-Naseudu, 12 Martiu 1881.

Nu este destulu comunelor foste granitiere din sustatulu regimentu alu II romanu de granitia Naseudeanu, că pe bas'a pactului din 12 Martiu 1872 inchiaiatu cu erariulu, cestu din urma au intentatu procese preste procese in contra lor, de cari si astadi sunt pendente quantum satis; nu este destulu, că regimulu silesce acum pe fondurile scolare centrale din Naseudu, că pe spesele lor se reparedie biserica popistasiésca din Rodn'a, se platésca salariulu preotului romano-catolicu de acolo, se'i cumpere vestiminte bisericesci, tamàie la biserica etc., nu au fostu destulu, că totu pe bas'a acelu pactu s'au segregatu prin comisariulu ministeriale Georgiu Pogány, esmisu spre acestu scopu, din teritoriulu alor patru comune foste granitiere si anume: Naseudu, Feldru, Sangeorgiu si Rodn'a pentru terenulu montanu la minele de plumbu din Rodn'a in locu de 2469 jugere stipulate in contractu, unu terenu de circa 4000 jugere, si regimulu in butulu recurseloru si a protestelor acestoru comune asternute in contra decisiunei comissariului ministeriale susnumitu au aprobatu acésta dispositiune, ce stà in controversa directa cu determinatiunile pactului; nu au fostu destulu că dela comun'a scolaria gr. cat. din Rodn'a s'au luat pe cale administrativa edificiiu scólei incorporate de altumentrelea in cartea funduara cá avere a scólei romane gr. cat. din Rodn'a, mesele si celelalte mobile scolare, apoi invetiaceii s'au scosu afara din scóla si s'au facutu din acelu edificiu scóla de stat, éra procesulu intentatu pe cale judecatorésca prin comun'a nmmita in contra erariului pentru acésta volnicia s'au decisu si in instanti'a ultima la Curia r. m. din Pest'a in defavórea comunei scolare gr.-catolice. (Inalt'a Curia reg. magiara respingandu apelatiunea si respective actiunea comunei si petitulu din ea, au motivatu acésta respingere cu aceia, că dispositiunea ce o incusédia comun'a este facuta prin potestatea suprema a statului,

in contra careia nu se póte judecă; — asia dara in tenórea acestei decisiuni curiali potestatea suprema a statului, ba chiaru deregatori'a administrativa ori si candu te póte scóte afara din casa, din mosia, iti póte luá realitatile fara de a te poté aparà cu legea inaintea judecatoriei); tôte acestea — dicu — n'au fostu destulu, — acum'a se mai scóla si famili'a br. Keményi si Gr. Keményi apoi Gr. Klebersberg ruditu cu acestea familii si se încerca a'si validitá pretensiunile lor asupra alor vreo noua munti asia numiti revindicati, pe cari comunele fóste granitiere din cerculu Borgoului si a Monorului — ii possu si folosescu in linisce cá proprietate nedisputata din timpuri nepomenite.

Numitele familii aristocratice sub titul'a, că numiti munti ar fi fostu odata (nu cumva pe timpulu lui Atila?) posesiunea lor, au fostu intentatu inaintea de ast'a cu vreo patru ani procesu de rectificare la cartea funduaria in contra comunelor respective, dara cu acésta au fostu respinse si dela Curia in ultim'a instantia; asia dara pe cale judecatorésca n'au mersu bine tréb'a.

Au inceputu acum pe cale administrativa, séu asia disu pe cale politica, si ce se vedi! ne tredimu că din seninu cu unu ordinu alu comitelui supremu d-lu Hessler prin care ne insciintiedia, că in caus'a pretensiuniloru ridicate din partea familielor Br. si Grf. Keményi asupra muntiloru revindicati inaltulu regimu au denumitu de comissariu pe Ilustr. Sa d-lu Lonyai comite supremu in Marmati'a, care in atare calitate va se vina in 19 l. c. la Bistriti'a, deci se provóca respectivele comune cá fia-care se'si trimita acolo câte doui reprezentanti spre pertractarea causei.

Acum dara nu mai potemu dice, că pentru portarea nóstra politica de până acum nu suntemu respectati de regimu, că-ci pentru noi, cari amu fostu loiali, cari amu alesu deputati dupa placulu regimului, cari ne-amu supusu la tôte „auf Gnade und Unnade,“ regimulu afla prea puçinu tribunalele si forurile judecatorésce ordinare cari se judece despre referintiele nóstre dupa legile materiale si formale sustande in vigóre, — pentru noi se ingrijesce de unu foru extraordinariu, asupra nóstra faça de numitele familii aristocratice se dispune se judece comissari ministeriali, póte dupa alte legi necunoscutu, noi avemu dara pentru portarea nóstra de până acum unu „Extrawurst.“

Auditi acolo! Preste realitate, preste munti, pe care ii possu comunele fóste granitiere din timpuri nepomenite neconturbate de nimenea, preste dreptulu de proprietate a acelora se judece acum'a comissari ministeriali, nu pe bas'a legiloru esistente, ci in poterea si tenórea instructiuniloru, ce le voru fi primitu de susu! Preste cestiunea de alu meu si alu teu se nu mai decida judecatori'a cí delegati ai ministeriului? Vedéremo!

X.

Sciri diverse.

— (Càtra alegatorii romani din Transilvani'a.) Dupa ce s'a decisu a se tiné si conferenti'a generala comuna cu fratii din Ungari'a si Banatu totu in aceeași di, s'a aflu de lipsa, spre inconjurarea ori càroru neintielegeri, a se aduce la cunoscinti'a publica: că cei câte doi delegati ai cercuriloru electorale ardelene, alesi pentru conferenti'a ardeléna, potu fi autorisati a participá in modu activu si la conferenti'a comuna ungaro-transilvana, fara a se mai alege inca alti delegati.

Sibiiu, 8/20 Martiu 1881.

Comitetulu electoralu centralu.

— (Convocare.) In contielegere cu o parte insemnata a inteligintiei sebesiene subsemnatii isi iau voie a conchiamá pe 19/31 Martiu 1881, 10 óre inaintea de amédi o conferentia a toturor alegatoriloru romani indreptatiti a alege deputatu din cerculu electoralu S. Sebesiu. Conferenti'a se va tiné in localulu scólei nóstre din Sebesiu pentru o consultare si intielegere asupra viitórielor alegeri dietali.

Sebesiu, 8/20 Martiu 1881.

Joanu Deacu,
protopopu.

J. Tipeiu,
protopopu.

— (Convocare.) Romanii indreptatiti la alegere de deputatu dietalu din cerculu electoralu alu Orastiei sunt convocati la o conferentia, ce se va tine in Orastia in 2 Aprile st. nou a. c. la 12 óre dupa amédi.

Orastia, 16 Martiu 1881.

Dr. A. Tincu,
presied. club. electoralu.

N. Herlea,
secretariu.

— (Convocare.) Subscrisulu prin acésta invita pe toti domnii alegatorii romani si care n'a primitu invitare personale, din cercurile electorale Reginu, Grughinu si Santion'a concentrate sub unu comitetu, la conferenti'a ce se va tiné aici in Reghinu la 7 Aprile a. c. la 10 óre deminétia, a careia obiectu va fi alegerea delegatiloru la adunarea generala tinanda in Sibiiu.

Patriciu P. Barbu,
presiedintele com.

— (Convocare.) Alegatorii romani din cerculu de alegere alu Cristianului sunt invitati prin

acésta a se prezentă pe dio'a de 3 Aprile st. n. a. c. la o consultare cu privire la atitudinea ce voru se observe alegatorii din acestu cercu electoralu, făcînd de alegerile procsime dietale. Totu-odata se voru alege 2 reprezentanti pentru adunarea nationala din 12 Maiu.

Siedinti'a se va tîne în sal'a cea mare a scôlei din Saliste la 2 ore post-meridiane.

Saliste, 8/20 Martiu 1881.

Din increderea mai multor alegatori.
 Florianu, Nicolau Ivanu
 notariu comunale.

— (Convocare.) Domnii alegatori de partid'a nationala din colegiulu electoralu Abrudu-Rosi'a prin acésta se convoca la conferenti'a tînenda în Abrudu în 27 Martiu 1881 dupa amédi la 3 ore pentru alegerea alor doi delegati spre a reprezentă acestu colegiu în conferenti'a generala electorala tînenda în Sibiu în 12 Maiu an. c.

Abrudu, 16 Martiu 1881.

A. Filipu m. p.,
 presedintele comitet. electoralu din colegiulu Abrudu-Rosi'a.

Locu deschisu.*)

— Sinc'a-vechia, 15 Decembre 1880.

Multu stimate d-le Redactoru!

În Nr. 92 a. c. alu „Gazetei Transilvaniei“ s'a publicatu o corespondentia de dto Valea-Sincei 25/11 1880 în care unu caletoriu se ocupa de efeptuit'a alegere alor doi membrii, cari au si fostu plenipotentiat a reprezentă pe fost'a compania a 11-a la adunarea generala a fostiloru granitieri în desfîntiatulu regimentu romanu I, convocat de către comitetulu administrativu alu fondului scolasticu pe 1 Decembre a. c.

Pentru-că nu cumva onoratu publicu se cugete că alegerea din cestiune s'a efeptuitu asia dupa cum 'ia placutu d-lui „unu caletoriu“ a o descrie, asia ve rogu a dá locu în colónele diariului d-vóstra urmatórelor:

În 7 Novembre a. c. dupace reprezentantiele si alegatorii din comunitatile afiliate la scól'a Ohabei s'au adunatu în localulu scôlei susamintite, presiedintele alesu d-lu locotenente primariu Bucuru Boeru prin o cuventare potrivita nu numai au aratatu scopulu adunarei, dar totuodata au si atrasu atentiunea alegatorilor asupra barbatiloru demni, fosti granitieri esiti din sínulu acelorlu comune si apoi daca tota adunarea si-a pusu unanimu increderea în persón'a mea si a d-lui presiedente, eu sum vinovatu, déca cei alesi nu covinu d-lui „unu caletoriu.“

Eu chiaru din contra probediu prin toti alegatorii, că se satisfacu d-lui „unu caletoriu“ că nu am primitu acea insarcinare refusandu-o în mai multe renduri, la care specialmente póte probá corpulu invetiatorescu de acolo. În fine daca scusele mele nu au fostu primite, eu trebuiă firesce se primescu acestu postu, ceea ce am si facutu, bucurandu-me că celea 4 comune, precum cu alte ocaziuni, asia si cu acéstă au demonstratu evidente, că activitatea mea nu e plina de confuziuni, dupa cum i'a placutu d-lui „unu caletoriu“ a se exprimá. Chiaru faptulu că si cu acéstă ocaziune am devenitu reprezentantele celorlu 4 comune, face mincinósă assertiunea desnumitulu caletoriu.

Daca d-lu „unu caletoriu“ în escurssiunile sale se oprí numai câteva minute în Ohab'a, că se se informedie despre decursulu alegerei amintite, atunci de sicuru că nu visá de aldamsiulu demoralisatoriu inscenatu cu acea ocaziune, precum si de ferestrii sparte la scóla, că-ci daca s'a si remuneratu ostenté'a alegatoriloru venit din alte comune în Ohab'a cu puçina cantitate vinu nou dulce, éra nu cu otrava de rachiu, aceea s'a intemplantu dupa alegere si cugetu că prin aceea alegatorii nu s'au demoralisatu nici că s'a potutu inbetá că se sparga ferestrele. Beutur'a de rachiu sicuru că ar fi potutu produce asemenea efecte, daca pentru 32 alegatori s'ar fi riscatu sum'a receruta, pe lînga care doi insi potu deveni membrii ordinari ai onoratei Asociatiuni pe unu anu, dupa cum dice d-lu „unu caletoriu“, efori'a scólei si directiunea nu ar fi primitu, că chiaru în scóla se se tractedie flórea celorlu 4 comune cu rachiu, care în adeveru se póte numi demoralisatoriu. Afle d-sa mai departe, că ferestrele mai tóte s'au spartu nu numai dela edificiele scolare în care s'au tînutu alegerea, dara si dela alte edificii din comuna, inse nu cu ocaziunea alegerei, ci prin grîndin'a si tempestatea din 27 Iuliu a. c. care la scóla inse numai acum cu inceputulu ernei s'au potutu repará.

Din celea premerse sum convinsu, cumcá onoratu publicu crede că corespondenti'a d-lui „unu caletoriu“ din Nr. 92 alu diariului „Gazet'a Transilvaniei“ a tîntitu mai multu intr'acolo, că se'mi atace persón'a mea pe nedreptulu si cugetandu că daca totu în acea corespondentia va blamá si scól'a din Ohab'a, precum si pe reprezentantiele celorlu 4 comune — i se inmultiescu meritele pe acestu terenu, pîna la altea deocamdata nu'i potu dice mai multu, decâtu „se'i fia de bine!“

În fine daca d-lu „unu caletoriu“ în dese sale escursiuni ce le face atátu prin comitatulu Fagarasiului, cătu si în o parte a comitatului Ternav'a-mare, se acatia de persón'a mea chiaru si în publicu, eu inca ilu asigurediu, că nu'i voi remanea datoriu, că-ci cătu mai curendu — de si cu parere de reu, voi pasí publice

cu documente autentice spre a aratá scopulu celu adeveratu alu prea deselor sale escursiuni pe Valea-Sincei si în alte parti!! La vederea dar pe acestu terenu — domnule „unu caletoriu.“

Josifu Stoic'a,
 notariu cercualu.

— Sinc'a-vechia, 17 Decembre 1881.

Multu stimate d-le Redactoru!

Abia terminasemu respunsulu la corespondenti'a aparutu în Nr. 92 alu „Gazetei Transilvaniei“ — referitóriu la alegerea reprezentantiloru pentru adunarea generala a fostiloru granitieri si éta că aflu în Nr. 94 alu diariului susnumitu, că totu cu referire la adunarea granitiariloru „unu reprezentante“ cu datulu Sinc'a-vechia în 2 Dec. se trudesce din tóte poterile a me timbrá cu feliurite neadeveruri. Spre lamurirea causei si în interesulu adeverului ve rogu domnule redactoru, a dá locu în colónele diariului multu pretiuitu ce dirigitu urmatioriulu respunsu:

Assertiunea d-lui „unu reprezentante“ din passagiulu primu alu articlului seu, cumcá reprezentanti'a comunei Sinc'a-vechia s'au intrunitu în 29 Nov. an. c. numai la convocarea mea nu este adeverata! Conchiama reprezentantiei a urmatu dupa forme legale din partea primariului comunale. Totu asemenea nu este adeveratu, cumcá eu amu fortiatu compunerea conclusului, prin care s'a declaratu scól'a din Sinc'a-vechia că scóla granitiarésca, că-ci declaratiunea reprezentantiei de sub intrebare, la care prea naturalu am consimtitu si eu, s'au compusu la voi'a unanimu a reprezentantiei comunali prin vice-not. d-lu Nicolau Ratiu. Daca d-lui „unu reprezentante“ nu i'au convenitu propunerile facute în decursulu desbaterei causei, pentruce nu au combatutu la timpulu seu pe cei ce dupa parerea d-sale ar fi fostu în ratacire. Fiindu-că pe d-lu „unu reprezentante“ nu'l apasa asia frapantu transformarea scólei de aicea în scól'a granitiarésca, dupa cum se vede că are pofta neastemperata de a'si versá veninulu asupra mea, asia me grabescu a'i responde francu, cumcá declaratiunea care l'a suparatu multu, am primit'o dela reprezentanti'a comunale si că reprezentante alu granitieriloru am si asternut'o onoratei adunari generali în Sibiu si pe lînga tóta indoiéla exprimata de d-lu „unu reprezentante“ rezultatulu — lauda onoratei adunari generale granitiarésca si ilustrului ei conducatoriu —!

Nu mai unu barbatu care nici odinóra nu voiesce infloirea si inaintarea culturei, póte se declare de gresitu pasiulu reprezentantiei din Sinc'a-vechia; din contra celu ce are cătu de puçinu simtiu uman, nu póte de cătu se apróbe just'a cerere a acestei reprezentantie; că-ci, de si recunosc, cumcá scól'a nóstra se afla în ordine buna, dara prin aceea că pe lînga cei trei invetiatori ce'i are sustinuti de comuna se se mai deschida si o classa de fetitiei si se mai capete comun'a unu salariu de 300 fl. pentru invetiatórie, — intreb, în acelu casu va decadea ore scól'a? Prea bine scie d-lu „unu reprezentante, că acestu pasu este avantajos pentru noi; inse alta este dorerea d-sale.

Mi se pare că d-sale 'i place a se prémari cu lucrailor altora, i place cu deosebire mai cu séma a me timbrá cu nemeritatele espressiuni de nu sciu ce seducatoriu alu reprezentantiei, spre scopurile mele. Intreb, pe d-sa care sunt seducerile din parte'mi?

Au dóra eu că unulu care am simpatizatu numai cu inaintarea binelui comunu, potu avé asemenea fapte, prin care se devinu atáta de descreditu si timbratu cu mârsiavulu cuventu de seducatoriu? Ai uitatu d-le „reprezentante“, că nu de multu d-t'a în fruntea comunei me felicitai pentru succesele ce am fostu esoperatu pentru comuna. Ce curendu te-ai potutu schimbá!!

Cine a staruitu cu tóte mijlócele posibile, de astadi se bucura comun'a Sinc'a-vechia esceptia facîndu în totu comitatulu — de preste 7000 jug. padure căstigata că proprietate pe calea segragarei cu inaltulu erariu? Cine a conlucratu la regularea comunei, la economisarea si conservarea paduriloru, la trasare de drumuri în interesulu binelui comunu? Cine a staruitu între locuitori pîna s'a infintiatu fondu scolasticu aprópe

la 7000 fl. v. a.? De sicuru că d-t'a la tóte acestea nu te-ai invrednicitu. Iti place a calumniá fara nici-o rusine pe toti ómenii inzeestrati cu simtiu uman. Daca nu asiú avé a sustiné fondulu scólei dupa cum voiesci a afirmá, atunci fi sicuru că nu asiú fi luptatu pentru infintierea aceluia; apoi cine éra mai mare contrariu că d-t'a, la infintierea fondului d-le „reprezentante“? Erai inspiratu de acelu principiu luminatu, că se sustinemu scól'a cu unu invetiatoriu salarisatu cu 20—30 fl. v. a. Denegi competentia reprezentantiei de a dispune preste fondulu din cestiune dara te intreb, alu cui e fondulu? Cine au contribuitu la elu si cu ce soi de isvóra s'a infintiatu? Au nu'ti aduci aminte că pe lînga relevarile de dare nu numai a singuraticiloru proprietari; dara si a comunei că corpulu moralu — mai avemu la acelu fondu si unele obligatiuni ale comunei preste cari dispune comun'a si nu altii. Ti-ai potea aduce aminte si de aceea inpregiurare, că prin acui staruintia, în ce modu si cu ce mijlóce — ore nu cu staruintia reprezentantiei — s'a fostu cumparatu cele doue mosii cari au adusu mare folosu fondului? Eu credu că dá! Cu tóte aceste precum se vede iti place a pretinde că se fia reprezentanti'a trasa la respondere, că-ci se amesteca la administrarea fondului infintiatu de comuna.

Poftesce numai pe calea ce ai apucatu si traiesce în sperantia că ti se va satisfice. Dara în privinti'a acésta totu te svatu asia d-le „reprezentante“, că se nu duci cestiunea fondului asia departe, pentru-că atin-gendu córd'a cu dibacia d-tale cea indatinata acolo unde e prea subtire, fórté usioru te poti tredí cu ea rupta.

Apoi cainti'a prea tardia ne va fi zadarnica!

Josifu Stoica,
 not. cercualu.

Cursuri de Bucuresei in Lei noi (franci).

19 Martiu st. n. 1881.

Obligatiuni rurali din 1864 convertite cu 6%	1. 92.¼ b.
Inprumutulu Oppenheim (Londra) din 1865 cu 8%	„ 107.— „
Obligatiuni dominiali cu 8%	„ 104.¼ „
— Creditu fonciariu ruralu cu 7%	„ 102.— „
— Creditu fonciariu urbanu cu 7%	„ 95.¾ „
Inprumutulu municipale alu capitalei din 1875 cu 8%	„ 101.¼ „
Actiunile caliloru fer. rom. (Berlin) din 1866 cu 5%	„ 57.— „
Obligatiuni din 1868 cu 6%	„ 100.60 „
Prioritati cu 8%	„ — „
Actiunile bancei Romani'a din 1869	„ 310.— „
Daci'a, comp. de ascur. din 1871 act. (fr. 500) 8%	„ 248.— „
Romani'a, compania de ascur., din 1875 cu 8% act.	„ — „
(200 l.) platitu 100	„ 93.— „
Rent'a romana din 1875	„ 81.¾ „
Diverse:	
Argintu contra aur	101¼
Bilete hipotecarie contra aur	101¼
Florini val. austriaca	2.15 „

Banc'a generala de asiguratiune mutuala „Transilvani'a“.

A XII-ea adunare generala ordinara

va avea locu

Dumineca în 10 Aprile c. n.

în cas'a proprie a institutului (strad'a Cismadiei Nr. 5.)

Obiecte de pertractare sunt:

1. Darea de sama despre afacerile anului 1880.
2. Raportulu comitetului de supraveghiare.
3. Integrarea consiliului administrativu.
4. Propuneri incurse.
5. Sortiri de obligatiuni ale fondului de intemeiare.

Sibiu, în 10 Martiu 1881.

(11) 1—2 Consiliulu administrativu.

Cesaro-regescu unice privilegiatele

Scule (serviciu) de mésză patentate.

Aceste scule de mésză patentate sunt cele mai noue, mai elegante si mai bune pentru folosirea de tóte dilele. Ele sunt celu mai frumosu ornamentu pentru fiacare menagiu. În fiacare bucata notata mai la vale, precum cutitu, furcutia, lingura etc. se afla incinsa o pétra scumpa escelentu imitata precum amethyst, opalu, saphiru, rubinu, smaragdu etc. Tóte obiectele notate mai jos sunt facute pe dintregulu dint'unu metalu albu cu argintulu, care chiaru dupa o intrebuintiare de mai multi ani isi pastredia colórea sa veritabila de argintu. Pentru acéstă se oferé o garantia de 10 ani. Urmátórele 24 bucati de serviciu patentatu de mésză costa la olalta numai fl. 3.75 si adeca:

- 6 bucati cutite de mésză patentate,
- 6 „ furcutie de mésză patentate,
- 6 „ linguri de mésză patentate,
- 6 „ linguri de cafea patentate.

Laolalta 24 bucati cu fabulosu de eftinulu pretiu de numai

fl. 3.75

pre lînga garantia în scrisu pentru conservarea colórei lor de argintu si a bunei lor calitati. La o cum-parare dint'odata a 48 bucati din aceste scule de mésză, le oferimu acestea în cartóne practice facute anume spre acestu scopu cu pretulu numai de fl. 7 tóte 48 de bucati. Pre lînga acestea mai recomandam: Linguri mari patentate pentru scosu supra cu 50 cr., linguri patentate pentru scosu lapte cu 35 cr., linguri pentru legume, massive, patentate, 45 cr., o tassa mare de presentatu 90 cr., ulcioru pentru lapte de marime mijlocie fl. 2.50, unu ulcioru pentru thee, de marime mijlocie, fl. 3, o cutia pentru zaharu, façonata, cu coperisiu, fl. 1.80, cutia pentru zaharu, cu gravuri fine, fl. 2.40, sfesnice pentru mésză, elegante, inalte, façon goticu, 1 parechie fl. 2.25, aceleasi cu gravuri fine fl. 3.25, salaritie si pipernitie 60 cr., purtátóre pentru oleu si otietu, în doue parti, cu sticle de cristalu fl. 3.50, în patru parti fl. 4.75, piramida pentru chibrituri (lemnusié) de mésză fl. 1.20, dose pentru tutunu, gravate, cu capacu saritoru 1.25, dopuri pentru sticle cu figuri comice, 3 bucati 60 cr., si inca o mie de alte obiecte. 10 ani garantia pentru conservarea colórei de argintu a totoror obiectelor de mai sus si pentru cea mai buna calitate a lor.

Comandele se efectuédia prompt si conscientiosu, pre lînga rambursa (Postnachnahme) séu prealabila tramitere a pretiului. Serisorile sunt a se adresa la

Blau & Kann, depository generali,
 Vien'a, I, Heinrichshof.

NB. Sute de scrisori de multiamita si recunoscintia stau în buroulu nostru spre informare publica. Imitarea si falsificarea se voru pedepsi pe calea legi.

(9) 1—10

Editoru si redactoru responsabile: G. Baritiu.

Tipariulu lui W. Krafft.

*) Pentru articlii ce esu sub acéstă rubrica, redactiunea nu ia nici-o respondere asupra sa. Red.